

лікарської форми (ЛФ); застосування більш високоефективних технологій екстрагування біологічно активних речовин (БАР) із ЛРС, зокрема щадної низькотемпературної вакуумної екстракції в закритому циклі, що дозволяє максимально запобігти кількісним і якісним змінам БАР; застосування високочутливих методик (спектрофотометрія фітопрепаратів, мас-спектрометрія з монолітним капіляром тощо) для забезпечення високої точності ідентифікації та детермінації активних інгредієнтів; виготовлення оптимальної лікарської форми, що забезпечує певну стабільність активних інгредієнтів при зберіганні та високу біодоступність при застосуванні рослинних ЛЗ; проведення науково-експериментальних досліджень фармакотерапевтичної дії в умовах *in vitro* та на експериментальних моделях; проведення клінічних досліджень (у тому числі й багатоцентрових) для отримання обґрунтованих доказів із клінічної ефективності та безпеки виготовленої фітотерапевтичної продукції.

Висновок. На сьогодні стандартизовані фітопрепарати в різних ЛФ по праву вважаються безперечними лідерами серед фармакотерапевтичних інструментів сучасної фітотерапії, а їх ефективність та безпека застосування підкріплена вагомою доказовою базою.

ВИЗНАЧЕННЯ ОСНОВНИХ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ СИРОВИНИ ДЛЯ ПІДСНІЖНИКА БІЛОСНІЖНОГО

Попик А. І., Тарасенко О. О., Іосипенко О. О., Новосел О. М.

Кафедра фармакогнозії та нутриціології Національного фармацевтичного університету, м. Харків, Україна

Вступ. Підсніжник білосніжний (*Galanthus nivalis*) родини Амарилісові (*Amaryllidaceae*) поширений в багатьох країнах Центральної Європи, Середземномор'я, Кавказу та на Україні. Рослина відома своїми декоративними властивостями та неперевершеною красою квіток. До хімічного складу рослини входять різноманітні сполуки зокрема флавоноїди, прості феноли, терпеноїди та алкалоїди. В офіційній медицині з рослини отримують алкалоїд галантамін, що входить до складу препарату Nivalin, який призначають при захворюваннях і травматичних пошкодженнях нервової системи (полірадикулоневрит, радикулоневрит, неврит, поліневрит, поліневропатії) [1, 2]. Рослину використовують для лікування хвороби Альцгеймера, міастенії, м'язової дистрофії. У комплексі з іншими терапевтичними засобами її також застосовують у лікуванні залишкових явищ гострого поліомієліту, при дитячих церебральних паралічах, призначають при атонії кишківника та сечового міхура.

Об'єктами дослідження були листя та квітки підсніжника білосніжного, який широко зростає на території України.

Мета дослідження - визначення основних показників якості (втрати в масі при висушуванні, золи загальної та вміст екстрактивних речовин) для листя та квіток підсніжника білосніжного.

Методи дослідження. Дослідження проводили за методиками, наведеними у ДФУ 2.0, т. 1. Вміст екстрактивних речовин визначали за ДФУ 2.0, т. 3, монографія «Полин гіркий».

Основні результати. Для листя підсніжника білосніжного визначені показники якості за вимогами ДФУ: втрата в масі при висушуванні становила $12,25 \pm 0,87$ %; зола загальна – $1,70 \pm 0,47$ %; максимальний вихід екстрактивних речовин спостерігався при використанні 70% етанолу ($19,34 \pm 0,85$ %); для квіток втрата в масі при висушуванні складала $11,70 \pm 0,83$ %; зола загальна – $2,11 \pm 0,15$ %; максимальний вихід екстрактивних речовин спостерігався при використанні 70% етанолу ($16,50 \pm 0,64$ %).

Висновки. Отриманні результати можуть бути використанні при розробці відповідних розділів методів контролю якості на листя та квітки підсніжника білосніжного.

Список літературних джерел:

1. Biological activities of snowdrop (*Galanthus* spp., family *Amaryllidaceae*) / Chee Kei Kong, Liang Ee Low, Siew Wei Sheng et. al. *Frontiers in Pharmacolog.* 2021. V. 19. P. 1-42.

2. Plant Sources of Galanthamine: Phytochemical and Biotechnological Aspects / Berkov S., Georgieva L, Kondakova V. et. al. *Biotechnology & Biotechnological Equipment.* 2009. V. 23. P. 1170-1176.

КАРДІОПРОТЕКТОРНІ ВЛАСТИВОСТІ СУХИХ ЕКСТРАКТІВ ІРИСА УГОРСЬКОГО (*IRIS HUNGARICU*), ЯК ПІДГРУНТЯ ДЛЯ СТВОРЕННЯ НОВИХ АНАБОЛІЧНИХ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ

Рибак В. А., Керімова Г. Ф.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Серцево-судинні захворювання (ССЗ) є значимою медико-соціальною проблемою, оскільки займають перше місце в структурі захворюваності і смертності. Особливе значення для сучасної фармакотерапії набуває вплив кардіопротекторних препаратів на процеси гальмування іонного, електрофізіологічного, гемодинамічного і морфологічного ремоделювання.

Пошук і створення нових кардіопротекторних препаратів, особливо рослинного походження, з пролонгованою дією та мінімумом побічних ефектів, є актуальною задачею, щодо поліпшення прогнозу ССЗ, попередження ризику розвитку ускладнень, збільшення тривалості та якості життя пацієнтів. *Iris hungarica*, з родини *Iridaceae* має давню історію свого медичного застосування у багатьох країнах світу, а також визнаний багатим джерелом БАР.

Мета дослідження. Визначити кардіопротекторні властивості сухого екстракту листя і кореневищ іриса угорського (*Iris hungaricy*) і можливості його застосування в медичній практиці для створення нових анаболічних лікарських засобів.

Методи дослідження. Модель доксорубіцинової кардіоміопатії відтворювали внутрішньочеревинним введенням розчину доксорубіцину гідрохлориду у дозі 1 мг/кг, з розрахунку 0,5 мл на 100 г маси тіла тварини. З метою зменшення летальності тварин, доксорубіцин гідрохлорид вводили за схемою 2 рази на тиждень протягом 6 тижнів (всього 42 доби, сумарний доксорубіцину гідрохлорид = 12 мг/кг).

Кардіотоксичну дію та протекторні властивості сухого екстракту листя і кореневищ іриса угорського (*Iris hungaricy*), препарату порівняння калію оротат оцінювали за виживаністю тварин, визначенням відносного коефіцієнту маси